

Bijbelstudie kamp 'Ruth en keuzes' zaterdagochtend 14-02-2009

We gaan deze ochtend in het verhaal van een jonge vrouw duiken. Het gaat over het gewone leven, zoals wij het ook kennen, waar het geloof lang niet altijd zo op de voorgrond staat, maar uiteindelijk hopelijk toch van doorslaggevend belang is in hun keuzes. Er komen verschillende keuzes langs, op zoek naar de vraag die ook voor ons van belang is: hoe maken we onze keuzes, in het leven van elke dag en welke rol speelt God daarin? We hopen dat jullie je in deze keuzes kunnen spiegelen. Lees Ruth 1 samen.

Elimelech (Ruth 1:1-3)

De eerste die een keuze maakt is Elimelech, een man uit Juda, echtgenoot van Noömi en vader van twee jongens, Machlon en Kiljon. Hij besluit op een dag met zijn gezin de grens over te gaan, om in een ander land (Moab) als vreemdeling te gaan wonen. Een ingrijpend besluit, zoals dat door velen in de wereld van vandaag ook wordt genomen. Waarom kiest Elimelech hiervoor? De reden is simpel: hij kan zijn gezin niet langer voeden vanwege de hongersnood. Elimelech is een economische vluchteling. Hij neemt een logisch besluit, zou je zeggen. Hij moet immers zijn vrouw en kinderen voeden? Maar voor een Israëliet ligt het toch veel ingewikkelder. Immers: hij woonde met zijn gezin in het beloofde land. Het land, waarvan God beloofd had, dat Hij er zijn volk zou voeden. Naar dat land had Abraham uitgekeken, al die jaren dat hij als vreemdeling over de aarde trok. En dat woord 'vreemdeling' komt in vers 2 terug, hij keert terug naar de situatie van Abraham!

- Kan Elimelech dat wel doen? Is dit uiteindelijk geen daad van ongelooft?
- Neemt hij zijn lot niet teveel in zijn eigen hand?
- Wat moet je doen, als er financiële nood dreigt? Je verstand gebruiken en voor financiële zekerheid kiezen? (Probeer van deze situatie een voorstelling te maken.)

Of zul je dan toch dwars tegen alles in blijven vertrouwen? Het boek Ruth geeft op deze vraag rond Elimelech's besluit geen antwoord. Het wordt niet goedgekeurd, ook niet afgekeurd, het gebeurt gewoon. De toekomst zal leren of er uit dit besluit goede dingen uitkomen. Zoals dat ook met onze besluiten soms gaat.

Machlon en Kiljon (Ruth 1:4)

De volgende keuze waar we over lezen, is die van Machlon en Kiljon. Ze werden door hun ouders meegenomen naar Moab, ze hadden niets te kiezen. En nu woonden ze daar, als tweede-generatie-allochtonen van de huwbare leeftijd. De keuze die ze moeten maken is of ze teruggaan naar Israël om daar een vrouw te zoeken, of komen ze thuis met een meisje van Moab. Het is de vraag van alle asielzoekers van alle tijden. Welnu: dat laatste gebeurt. De ene trouwt met Orpa, de andere met Ruth. Ze trouwen met de vrouw van hun keuze. Dit is een spannende keuze, een keuze waarvan je je moet afvragen of ze die wel in geloof (in die tijd) genomen kunnen hebben. Volgens verschillende wetten in het OT (bijv. Deut. 7:1-4) waren gemengde huwelijken verboden. En volgens Deut. 23:3-6 mochten Moabieten niet deelnemen aan de tempeldienst, omdat dat volk ooit had geweigerd om het volk Israël doorgang te verlenen op weg naar het beloofde land. Het kan natuurlijk zijn, dat de broers heel weinig Bijbelkennis hadden en dat ze dit niet wisten. Maar in dat geval maakt dat hun keuze niet minder problematisch: ze gaan bepaald niet een weg op waar ze op voorhand de zegen van God over kunnen verwachten.

Ook vandaag staan veel mensen voor deze lastige keuze. Wat als je een man/vrouw tegen komt die bij je past, maar niet gelooft ... wat dan? Hele lastige dilemma's zijn dat.

Wil je zo'n stap maken en je wilt zelf de weg van het geloof vervolgen, dan moet je wel heel sterk in je schoenen staan!

- Denk je dat dit bij Machlon en Kiljon het geval was?
- Sta jij hiervoor sterk genoeg in je schoenen?

Noömi (Ruth 1:6-22)

Het boek Ruth begint dus met de keuze van drie mannen. Het blijft opvallend dat de keuze van de mannen op zijn minst discutabel is. Maar dan komen de vrouwen en hun keuzes in beeld. De eerste die kiest is Noömi, de vrouw van Elimelech. Zij besluit op een dag om terug te gaan naar Israël, ze heeft gehoord dat in Israël de hongersnood over is. Inmiddels is het dan tien jaar later. Er was inmiddels wel veel gebeurd. Eerst was haar man overleden en daarna stierven ook haar beide zonen. Ze was dus alleen overgebleven, met haar schoondochters. Een hele kwetsbare positie, want ze was weduwe én ze leefde in een vreemd land.

- Kan je naast dat de hongersnood over was, nog meer motieven bedenken waarom ze terug ging?

Het ziet er in elk geval niet naar uit, dat ze met heel veel geloofsverwachting terug ging. Integendeel: Noömi was erg bitter geworden. De slagen van het leven hadden haar bijna gebroken en ze had het gevoel dat God zich tegen haar gekeerd had (vers 13 en 20) en toch voelt ze dat ze terugmoet.

Misschien zit het geheim wel in dat woordje 'terugkeren' dat een paar keer terug komt in dit gedeelte (vers 6, 10, 22). Er zit iets van omkeer, van bekering in. Je kan bedenken dat Noömi intuïtief weet dat de terugtocht naar Israël haar ook weer dichterbij God zal brengen. Want Israël is het land van de belofte, het land waar God zijn naam aan verbonden had. Zo gaat ze terug: geslagen, verbitterd, maar met een vonk van hoop en verwachting. Wie weet wat God nog doen zal?

- Herken je die vorm van hoop en verwachting?
- Beïnvloed dit jouw keuzes?

Orpa (Ruth 1:8-15)

Als Noömi terugkeert naar Israël, gaat ze niet alleen. Ze wordt vergezeld door haar beide schoondochters. En allebei lijken ze vastbesloten om mee te gaan. Maar Noömi blijkt in al haar bitterheid niet te zwelgen in zelfmedelijden. Ze beseft maar al te goed, dat het voor haar schoondochters heel moeilijk zou kunnen worden in Israël. Immers: de kans dat een Israëliische man met hen zou willen trouwen was zeer waarschijnlijk erg klein, in tegenstelling tot die in Moab. Het is dan ook precies dat punt dat Noömi ter sprake brengt bij Orpa en Ruth: hun huwelijkskansen. Ze adviseert hen om terug te gaan voor hun eigen bestwil. Na protest gaat Orpa in tweede instantie toch overstag.

- Waarom gaat Orpa toch niet mee (vers 15)?

Orpa zal vast en zeker kennis hebben gemaakt met de God en de godsdienst van Israël. Maar nu ze zelf voor de keuze staat, bij welk volk en bij welke God ze wil horen, kiest ze toch voor het vertrouwde. Ze durft die stap, de sprong in het diepe, toch niet te maken.

- Sta jij op dit moment ook op zo'n kruispunt, of heb je al een keuze gemaakt?

Ruth (Ruth 1:8-19a)

De laatste keuze is die van Ruth. Ze wordt door Noömi voor dezelfde keuze gezet als Orpa. Maar zij kiest er wel voor om met Noömi mee te gaan. Dit is in dit hoofdstuk de meest uitgesproken beslissing. Bij de anderen moeten we naar de motieven raden, maar bij Ruth ligt het hart op de tong.

- Lees vers 16 en 17. Wat beweegt Ruth om tot deze keuze te komen?
- Wat houdt deze keuze voor haar in (wat laat ze achter en wat gaat ze tegemoet)?

Hoeveel bezwaren ze ook kon bedenken (net als Orpa), ze wogen niet op tegen de overtuiging dat deze God en dit volk haar een toekomst zouden geven. Al ziet ze er nog niks van, ze kan niet anders dan deze keuze maken en ze neemt de sprong in het diepe.

- Herkent iemand dat misschien, hoeveel wegen jou bezwaren mee?

Je hebt je gedachten, je ziet voor- en nadelen, maar uiteindelijk valt de beslissing op het niveau van je hart. Het hart heeft zijn redenen, die de rede niet kent.

Spiegelen

Al deze personen maakten belangrijke keuzes. Beslissingen die werden ingegeven door de omstandigheden, door de gang van het leven en door die geheime kracht van God op het niveau van het hart.

- Zijn dit mensen waar je je aan zou willen spiegelen?!
- Met wie zou jij meegaan? Orpa, Ruth etc.? Of zou jij een heel ander personage willen zijn?
- Betrek je God wel in je keuzes?

Ruth laat haar zekerheden los en weet niet waarnaar ze op weg is. Zo is het ook met een sprong in het diepe, je weet niet wat je kan verwachten. Spannend hé!

- Wat zou jij willen doen om dichterbij God te komen, brainstorm hier met je groepje over. (Hier komen we later op terug.)

Extra om over na te denken

Zit er nou ook een rode draad achter dit hoofdstuk? Staan deze levens nu allemaal op zich, of zijn ze toch opgenomen in een groter verband?

Wat zegt dat dan weer voor ons?

Het bijzondere van het boek Ruth is, dat het inderdaad op een heel subtiele manier vertelt over een groter plan van God. De hoofdrolspelers zelf hebben vaak alle moeite dat plan te zien. Zij worden vooral voortgedreven door de omstandigheden (voor hun gevoel door het lot). Maar in de loop van deze geschiedenis wordt duidelijk, dat hun levensverhaal inderdaad is opgenomen in een groter plan. Want al worden drie huwelijken door de dood afgebroken, uiteindelijk wordt er toch een stamhouder geboren, die uiteindelijk een van voorvaderen van de grote koning David blijkt te zijn. En dat niet alleen: uit deze stamlijn wordt uiteindelijk Jezus geboren! Dus door het levensverhaal van dit gezin –met alle vallen en opstaan, met dubieuze levenskeuzes en ferme geloofsbeslissingen- door dit levensverhaal blijkt God de rode draad van het Evangelie van Jezus te weven.

- Kan je hier in inkomen, of vind je dit echt complete onzin?
- Wordt jij wel is door de omstandigheden beïnvloed in je keuzes, en ook in je geloofskeuzes?

Ook voor ons is het lang niet altijd duidelijk, welke beslissing we moeten nemen. Als het gaat om wonen, om studie, om relaties, om leven en dood krijgen we nu eenmaal nooit keurig op een briefje wat Gods wil is, hoe graag we dat soms ook willen. We zullen dus soms verkeerde beslissingen nemen, of beslissingen waarvan we lang daarna nog denken 'heb ik het wel goed gedaan'? Er zullen soms dingen gebeuren in ons leven, die ons verbijsteren en waarvan we zelfs het gevoel krijgen dat God ons met harde hand straft.

Te midden van dat alles is er maar één weg die je veilig kunt gaan: de weg van het geloof en de navolging van Jezus. Dus welke beslissing je ook neemt over wonen, werk, studie, relaties, de kernvraag moet zijn:

- Past deze beslissing in de relatie met Jezus? Spoort het met de navolging van Hem?

Misschien krijg je nooit een duidelijk antwoord op de vraag of je nou rechten of medicijnen moet gaan studeren, maar op de vraag welke studie jou het meest helpt in de navolging van Christus kun je hopelijk wel een antwoord geven.

Wij mensen komen voortdurend voor keuzes te staan. Kleine keuzes, in het leven van elke dag, maar soms ook hele grote keuzes, die de loop van ons leven zullen veranderen.

- Maar hoe maken we die keuzes eigenlijk, hoe kijk je er nu tegenaan?

Het bijbelverhaal van Ruth wijst ons subtiel de weg. De beste keuzes maak je als discipel van Jezus Christus, op met het oog op zijn Koninkrijk.